

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

30 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Iurii Bejenaru, Iuliana Oprea

judecînd recursul declarat de declarat de ÎM „Incaso” SRL, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Incaso” SRL împotriva lui Iliin Evghenii privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 mai 2015, prin care a fost restituită cererea de apel ca fiind înaintată în afara termenului de declarare a apelului,

C O N S T A T Ă:

La data de 11.08.2014, ÎM „Incaso” SRL a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Iliin Evghenii privind încasarea datoriei în sumă de 14 400,28 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 10.11.2014, cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial, cu încasarea de la Iliin Evghenii în beneficiul ÎM „Incaso” SRL datoria în mărime de 6 921,20 lei, penalitatea contractuală în mărime de 1 500,00 lei, precum și cheltuielile de judecată legate de achitarea taxei de stat la adresarea în judecată în mărime de 394,51 lei și de asistență juridică în mărime de 1 000,00 lei, în total 9 815,71 lei.

Împotriva hotărîrii respective, la data de 23.12.2014, avocatul Strulea Nicolae în interesele ÎM „Incaso” SRL a declarat apel, solicitînd casarea hotărîrii contestate și modificarea hotărîrii contestate, prin care penalitatea contractuală ar constitui suma de 5 979,08 lei iar cheltuielile de judecată ar constitui 2 000,00 lei.

Totodată, la declararea apelului, avocatul Strulea Nicolae în interesul ÎM „Incaso” SRL a solicitat repunerea în termen a cererii de apel.

La ședința de judecată, reprezentantul apelantului nu sa prezentat, solicitînd examinarea pricinii în lipsă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 mai 2015, s-a respins cererea avocatului Strulea Nicolae în interesul ÎM „Incaso” SRL privind repunerea în termen a cererii de apel. S-a restituit apelul cu toate documentele anexate, ca fiind declarat în afara termenului de declarare a apelului.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a indicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, menționînd că apelantul fără motive întemeiate, a declarat apel cu depășirea termenului legal de 30 de zile, iar careva temeiuri legale de repunere în termen a apelului nu au fost constatate.

Considerînd ilegală încheierea instanței de apel, la 08 iunie 2015, ÎM „Incaso” SRL a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 mai 2015 cu restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că instanța de apel greșit a susținut că apelantul nu a motivat temeiul de repunere în termenul de declarare a apelului.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Pornind de la prevederile normei de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel apelantului ÎM „Incaso” SRL, or, aceasta nu a depus cererea de apel în termenul legal de atac, iar motivele de repunere în termen sunt neîntemeiate deși, precum a fost stabilit, apelantul a cunoscut sau urma să cunoască cu certitudine despre hotărîrea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Analizînd circumstanțele speței prin prisma normelor de drept evocate, Colegiul conchide că recurentul nu a demonstrat prin înscrisuri probatoare imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen. Or, invocarea de către recurent că a primit hotărîrea la 17.12.2015 fiind în imposibilitatea de a depune apelul în termen deoarece termenul de 30 de zile a expirat, Colegiul o apreciază critic.

În acest sens, Colegiul constată că, potrivit materialelor cauzei, la data de 23.12.2014 avocatul Strulea Nicolae în interesul ÎM „Incaso” SRL a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 10.11.2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Incaso” SRL împotriva lui Iliin Evghenii privind încasarea datoriei.

Colegiul reține ca justă concluzia instanța de apel care a considerat că, cererea de apel a fost declarată în afara termenului, or, potrivit materialelor pricinii (f.d. 6-8), reclamantul-apelantul a solicitat examinarea pricinii în lipsă, iar potrivit actelor la dosar (f.d. 34-36), acesta a fost citat legal, cu aviz de recepție despre data locul și ora examinării cauzei.

Prin urmare, Colegiul conchide că recurentul, solicitînd examinarea cauzei în lipsă, urma să țină cont de prevederile art. 56 alin.(3) CPC și era obligat să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale, informîndu-se despre soluționarea litigiului în cauză și să declare ca urmare, cerere de apel în termenul stabilit de legislație, adică pînă la data de 10.12.2014 (inclusiv), fapt care însă nu a fost efectuat, apelul fiind declarat doar la data de 23.12.2014, și fără a prezenta dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

În concluzie, instanța de recurs reiterează că, precum a fost stabilit, recurentul-apelant a cunoscut sau urma să cunoască despre hotărîrea contestată, or, în aceste împrejurări urma să declare apelul în termenul stabilit de legislație, fapt care însă nu a fost efectuat.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărîrii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către parați a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În acest context, argumentele invocate de ÎM „Incaso” SRL, nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de ÎM „Incaso” SRL.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 mai 2015, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a ÎM „Incaso” SRL împotriva lui Iliin Evghenii privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea